

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 9.

bb 1. a telefondoktor jövő heti műsora

i vt/gk-ju -cz

1973. szeptember 9.

a szeptember 10. és 16. közötti héten egy súlyos, és sajnos eléggé elterjedt egészségkárosodásról, az elmebetegségről hallhatnak fontos tudnivalókat a telefondoktor páciensei a 171-925-ös számon. a téma napirendre tűzése annál inkább szükségszerű, mert a közfelfogásban eléggé eluralkodott és jellemző az olyan megnyilvánulás, amely az „elmebeteg”, megjelöléssel végleges pecsétet üt egy-egy ember sorsára, helyzetére. sokan hajlamosak arra, hogy az idegbetegeket szinte örökre kirekesszék az egészséges emberek társalmából. ez mindenképpen helytelen és elítélendő felfogás.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a pszichiátriai betegek jelentős része nem szorul zártosztályi elhelyezésre, túlnyomó többségük ideggondozói kezeléssel, gyógyszereléssel, pszichoterápiával, tanácsadással, munkaterápiás jellegű intézményekkel, nappali foglalkoztatókkal aránylag kiegyensúlyozott állapotban tartható, munkába állítható, teljesen meggyógyítható. az ön- és közveszélyes állapotok az esetek túlnyomó többségében nem tartósak, a betegeknél feltisztulás következik be, és a betegség egy-egy szakaszának lezajlása után visszatérhetnek a társadalomba.

az idegbetegségek egy része elmagányosodással, befelé fordulással, a társas kapcsolatok háttérbe szorulásával jár. ebből az állapotból a beteget - az orvosi kezelés mellett - környezete tagjainak segítségével lehet megmenteni. megfelelő magatartással, a rehabilitáció folyamatos megvalósításával jelentős mértékben hozzá lehet járulni a betegség egy esetleges újabb szakaszának elkerüléséhez, a visszaesés megelőzéséhez. /mti/

.-

9.25/ju

- 1 -

13.45
Am

bb 2. mit ígér a televízió a jövő hétre?

i nm/gg-ju zs -cz

1973. szeptember 9.

szeptember 11-én, kedden a tv galériája pető jános miskolci grafikusművész munkásságát ismerteti.

szerdán a nők fóruma jelentkezik, témája ezuttal: az elvált asszonyok és férfiak társadalmi és anyagi helyzete, gyermekeik sorsa. a kísérleti /2./ műsorban a „rendezte: zsuzs éva,, című sorozat folytatásaként a krudy gyula novelláiból készült „ a hírlapíró és a halál,, című tv-játékot sugározzák.

csütörtökön az országutak című ndk filmsorozat iv. része után a kék fény adása jelentkezik.

pénteken „ nemzetközi munkamegosztás és kooperáció,, címmel riportfilm számol be a hazai licenc-vásárlásokról, a jármű-program megvalósításáról, fejlődő nemzetközi gazdasági kapcsolatainkról.

szombaton indul „ a cimborá,, című gyermekeknek szánt irodalmi magazin. száz éves a „ majális,, - ez a címe a szinyei merse pál híres festményéről készült képzőművészeti kisfilmnek. este a tv kabarészínházának szeptemberi adása után az interfórum gálaestjének második részét viszik képernyőre.

vasárnap délelőtt a bartók színház művészeinek előadásában - felvételről - a „brummogó és a dinnye,, című mesejátékot közvetítik. este a nemzeti színház művészeinek előadásában peter luke vii. hadrián című drámáját vetítik kálmán györggyel a címszerepben. az előadás rendezője martin endre./mti/

--

9.45/ju

- 2 -

Am 13.50

bb 3. fejtesomlás zobák-bányán - három ember az omladék alatt rekedt

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

vasárnap hajnalban, 3 óra öt perckor váratlan omlás történt a mecseki szénbányák komló zobáki üzemében. a második szinten, a 10-es telepben, az éjszakai műszak alatt omlasztási munkálatok folytak fémtámmal biztosított fejtesben, amely a baleset színhelyén mintegy nyolc-kilenc méter hosszúságban összemont. három ember az omlás alá került. a nyomban riasztott bányamentők két oldalról igyekeznek elérni a szerencsétlenül járt bányászokat. a mentés vasárnap délelőtt is teljes erővel folyt. az omlás alatt rekedt emberek eddig éltjelt nem adtak. /mti/

--

bb 4. manchester főpolgármestere budapestten

k szó/gk-juszó

1973. szeptember 9.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására budapestre érkezett manchester város küldöttsége, kenneth collins főpolgármester vezetésével. a delegáció a manchesterben október közepén sorra kerülő magyar kulturális és kereskedelmi hét előkészítéséről tárgyal a magyar fővárosban. /mti/

--

ávbb 5. nyomdatörténeti és könyvkiállítás kecskeméten

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

vasárnap kiállítás nyílt, a magyar könyv 500 éves évfordulója alkalmából, a kecskeméti református egyház könyvtárában. a nyomdatörténetet, a magyar könyvek megjelenését szemléltető bemutatót gyapai józsef, a városi tanács elnökhelyettese nyitotta meg. a vitrinekben több mint száz olyan könyvet helyeztek el, amely méltón reprezentálja a magyar könyvnyomtatást a xvi.-xviii. századig. tizenhét egykori magyar nyomdából őrzött remekműveket, rika könyvpéldányokat láthat a közönség.

/ folyt. köv./

13.00/ju

- 3 -

Am 13.55

bb 5. / nyomdatörténeti és ... 1. folyt./-ju

külön figyelmet érdemelnek a kiállítás diszítóelemei: az ötvösművészet remeki, az arannyal diszített kelyhek, tányérok. a z előtérben pedig százötven különböző faragású, formájú és feliratu kopjafa fogadja az érdeklődőket. /mti/

--

bb 6. csikós nagy béla lengyelországba utazott

i nn/mm-ju szö

1973. szeptember 9.

dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnökének vezetésével vasárnap küldöttség utazott lengyelországba. a delegáció a kgst-országok és jugoszlávia központi árszerveinek értekezletén vesz részt katowicében. a szeptember 10-14-ig tartó tanácskozáson a résztvevők megvitatják nemzeti árstatisztikájuk kérdéseit az árellenőrzés hatékonyságának növelése érdekében. a delegációk vázolják elképzeléseiket a következő öt éves terv időszakára az árrendszerek tökéletesítésére vonatkozóan. /mti/

--

bb 7. ^{dr.} bíró józsef vezetésével küldöttség utazott tokióba

i ni/mm-ju szö

1973. szeptember 9.

vasárnap dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter vezetésével delegáció utazott tokióba, az általános kereskedelmi és vámegyezmény / gatt/ szeptember 12-én kezdődő miniszteri értekezletére. az értekezlet nyitja majd meg azt az előreláthatóan több évig tartó tárgyalás sorozatot, amelynek célja a világkereskedelem átfogó rendezése és a világkereskedelem fejlődésének útjában álló akadályok csökkentése, illetve felszámolása. az értekezletre a japán fővárosban várják az egyezmény 83 tagállamának magasintű delegációját, továbbá számos olyan ország küldöttségét is, amely nem tagja a gatt-nak. /mti/

--

13.07/ju

- 4 -

Sm 14-

bb 8. időjárásjelentés

um szö

1973. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. szeptember 9-én, vasárnap 12 órakor:

a meleg idő folytatódik

európa időjárásában az elmúlt 24 órában jelentős változás nem történt. a skandináv-államokban és a szovjetunió európai területének északi részein folytatódik a változékony, sokfelé esős, az évszakhoz képest hűvös időjárás. nyugat-, közép- és dél-európában továbbra is lassú, leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást. így az egy-két helyi záportól, zivartartól eltekintve derült, száraz az idő. a hőmérsékleti csúcserőtekek 6,9 fokkal magasabban alakulnak az elmúlt 10 év átlagánál. a kárpát-medence és környéke is ehhez a meleg időjárásu területéhez tartozik, így hazánkban az elkövetkező 36 órában

o folytatódik az igen meleg idő.

hazánkban szombaton voltak helyek ahol időnként megnövekedett a felhőzet, de záport, zivartart a meteorológiai állomások nem észleltek. a hőmérséklet csúcserőteke általában 28-33 fok között alakult. vasárnap hajnalban az ország területén 9 és 19 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult, délelőtt változóan felhős, igen meleg idő volt. 11 órakor már sok helyen mértek 28-30 fokot.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 25,4 fok volt, a száz éves átlagnál 7,1 fokkal magasabb.

vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, mérsékelten süllyed

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 24 fok volt.

várható időjárás hétfő estig: időnként megnövekvő felhőzet, legfeljebb egy-két helyen délutáni zápor, zivatar. éjszaka gyenge légáramlás. napközben megélenkülő változó irányu szél. meleg marad az idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 30 fok körül.

a duna vízállása budapestnél: 146 cm. /mti/

--
- 5 -

13.13/um

Sm 14-15

bb 9. felavatták a gödi fészek munkásmozgalmi emlékművét

1 gb/fk um szö

1973. szeptember 9.

a munkásmozgalom egyik nevezetes, fellegvárdiban, a gödi fészekben vasárnap emlékművet avattak. a több mint három méter magas mészkőből faragott oszlopot - nagy istván jános szobrászművész alkotását - a váci műut és a fészekhez vezető bekötőut torkolatánál állították fel. az ünnepségen megjelent németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, sándor józsef, az mszmp központi bizottság vezetője, cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, kiss károly, a szot alelnöke, borbély gábor, a kisz központi bizottságának titkára, usza gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára, vészi lászlóné, a kpvd sz titkára.

V irodájának

a vendégeket, a fészek veteránjait baráthendre, a váci járási pártbizottság első titkára köszöntötte, majd tausz jános, az ibusz vezérigazgatója a fészek veteránja mondott ünnepi beszédet. hangsúlyozta, hogy amikor az mszmp pest megyei és budapesti bizottsága elhatározta, hogy emlékművet állít a gödi fészek és környékén végzett két évtizedes munkásmozgalmi küzdelmek emlékére, a főváros és a megye közös munkásmozgalmi múltját, dolgozóinak összetartozását kívánta szimbolizálni. a munkásmozgalmi emlékmű az itt harcoló forradalmárok iránti hála és tiszteltetés kifejezése, egyben a pest megyeiek tisztelete a centenáriumi évfordulóját ünneplő főváros és dolgozói iránt.

az ünnepség szónoka ezután felidézte a fészek történetét, az 1920-as évek elejétől idejéről fővárosi és pest megyei dolgozók, a szervezett munkások első sportegyesületének, az mie tagjainak tevékenységét. a fészekben nemcsak pihentek, sportoltak, szórakoztak a munkások: összejöveteleiken politikai előadások hangzottak el. az illegalitásban dolgozó kommunista párt terjesztette a marxizmus-leninizmus eszméit, mozgósított a legfontosabb politikai feladatokra. a fészek lakói, elsősorban a munkás-sportolók a telepen kívül is megállták helyüket a munkásosztály harcaiban, részt vettek a tüntetéseken, a kulturális demonstrációkon. emlékeztetéseket voltak a gödi fészekben tartott sportünnepségek és a kulturális rendezvények, amelyeken gyakran fellépett a szalmás- és a vándor-kórus is.

/folyt.köv./

- 6 -

13.17/um

14.30

bb 9. / felavatták ...folyt./um

a művészi alkotás leleplezése után fodor lászló, a pest megyei kisz-bizottság első titkára mondott beszédet, a fiatalok nevében ígéretet tett az emlékmű és a környező park gondozására. ezután a párt, a kisz, pest megye, a váci járás szervei, dolgozói és a veteránok képviselői helyezték el az emlékmű talapzatánál a megemlékezés virágait.

a gödi fészek emléknapi ünnepségsorozata délután folytatódott. az ünnepi hangversenyen fellépett a vándor-, a ganzmárag, a csepel autógyár kórusa és a gödi munkásdalkör, majd sportversenyek következtek. /mt1/

..

bb 10. kiskunsági szüret - paradicsom-műszak, - paprikaszederépa-vonatok a cukorgyárba - vasárnapi munkák a mezőgazdaságban

ö vid/um szö

1973. szeptember 10.

a kiskunság szőlőseiben vasárnap kezdődött az idei szüret. elsősorban a háttáji gazdaságokban láttak hozzá a tőkék gazdag termésének szedéséhez, a nagyüzemi szőlőkben hétfőn kezdődik az idény. a nyárvégi meleg ugyanis gyorsan érleli, s egyben „fogyasztja”, is a szőlőtermést. hogy több szőlőlevet nyerjenek: az egyes korai fajtáknál sürgetővé vált a gyümölcs szedése. nemcsak a présbe került bőven a termésből, az étkezési fajtákból kétezer láda szőlőt adtak át a kereskedelmek, hogy hétfőn a piacokon is megfelelő legyen a választék.

a szegedi konzervgyárban a jelenlegi nagy befőzési idényben ünnepnapokon sem tartanak teljes pihenőt: a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok kertészetekből valósággal özönlük a üzembe a paradicsom. szemre is tetszetős, élénkpiros és kiváló minőségű az idei termés. ezt bizonyítják a laboratóriumi vizsgálatok adatai; a fontos ipari zöldség szárazanyag tartalma kedvezőbb arányu, magasabb, mint más években.

vasárnap több mint negyven vagon paradicsomból készült süritmény, amit üvegekbe, illetve fémdobozokba zártak. október közepéig tart a paradicsom-idény, s addig - a tervek szerint - kétezerkétváz vagonnal dolgoznak fel, főznek be. /folyt.köv./

- 7 -

14.23/um

15.10

bb 10./ kiskunsági ...folyt./um

a máv szegedi igazgatóságának öt megyére kiterjedő körzetében vasárnap százötvenhét vagon raktak meg cukorrépával, és továbbították a feldolgozó üzemekbe. a legtöbb termés a székkutasi vasutállomásról indult, ahol az idén hat millió forint beruházással korszerűsítették, bővítették a rakterületet. meghosszabbították a kitérő vágányokat és egy új szovjet cukorrépa-prizmázó berendezést helyeztek üzembe. ezáltal a ipari növényből most már naponta kétszer annyit tudnak vagonba ömlesztetni mint tavaly. székkutásról a mezőhegyesi cukorgyárba indulnak a „répavonatok”,.

a szegedi paprikatermelő tájkörzetben - elsősorban a szegedi járásban - vasárnap is szüretelték a termést az ültetvényekről. a téeszek és a szakszövetkezetek többsége részes vállalásos alapon termeszt a paprikát, s ilyenkor a betakarítási időnyben a családtagok, a rokonok is segítenek. bár a fűszernövény szárazságtűrő, a tartós aszályt mégis megsínylette. a bokrokon kevesebb és méretre kisebb termések fejlődtek, mint a korábbi kedvezőbb években, a minőség viszont jónak ígérkezik.

acsongrád megye tulnyomó részén már több mint egy hónapja nem hullott számottevő csapadék, és az őszi kánikula tovább szárítja a szomjazó földeket. több gazdaság körzetében vasárnap is üzemeltek az öntöző berendezések mesterséges csapadékkal árasztva el a másodvetésű növényeket, valamint az újtelepítésű lucernát. /mti/

bb 14. tanévnyitó ünnepség kaposvárott

vid/um szó

1973. szeptember 9.

vasárnap tartotta tanévnyitó ünnepségét kaposvárott a latinca sándor művelődési házban a tanítóképző intézet. dr. várkonyi imre intézeti igazgató köszöntötte az intézet új és régi hallgatóit.

a kaposvári tanítóképzőbe az idei tanévre az elmúlt évek hatvan elsőéves hallgatójával szemben 131-et vettek fel, így az intézetben nappali és levelező tagozaton együttvéve csaknem 500-an folytatják tanulmányaikat. az elsőévesek ünnepélyesen esküt tettek, majd az intézet igazgatója, boros ferencnek, miha mihálynak, dadai kálmánnak, ugrai ferencnek, auguszt rózsának aranydiplomát, vidákovics józsefnek, kemenes jánosnak, és rézkovács lászlónak gyémánt diplomát nyújtott át. /mti/

- 8 -

14.30/um

15¹¹

bb 11. szeptemberi kánikula: tizezrek a balatonnál

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

a balatonnál, vasárnap a szeptemberi kánikula ismét megelevenítette a vikendforgalmat. szombaton legalább husz-ezren utaztak amagyar tengerhez, és legalább ennyire becsülhető azoknak a száma is, akik vasárnap gépkocsikkal látogattak el a balatonhoz. az üdülők, szállodák, kempingek és a fizetővendéglátó szolgálat még mindig többtízezer főnyi vendégserege a kirándulók több tizezres tömegével egészült ki. a helyiek is nagy számban látogattak el a strandokra, és élvezték a nyárutó ajándék-időjárását.

vasárnap tovább emelkedett a balaton vizének hőmérséklete, s a sekélyebb részeken elérte a 25 fokot. a szeptemberben ritkaságnak számító kellemes vízhőmérséklet több mint ötvézezer vendéget vonzott a fizető és szabad strandokra. a legtöbb vendéget ezuttal is badacsony, tihany és hévíz fogadta.

a hazai kirándulókon kívül szombaton és vasárnap újabb jelentős számú külföldi turistát fogadtak a balatonnál. a több napra érkezett vendégek mellett sokszázan voltak olyanok is - főként osztrák turisták - akik a kellemes időjárás miatt egy-két napra is érdemesnek tartották felkeresni a magyar tengert. a vikendezőknél azonban jóval nagyobb azoknak a hazai és külföldi turistáknak a száma, akik meghosszabbították balatoni programjukat, és ha az időjárás az előrejelzésnek megfelelően továbbra is kedvez, több napig kívánják élvezni a szeptemberi utószezon „ajándék napjait”. /mti/

bb 12. zrinyi emlékűnnepség szigetváron - felavatták a város címerét - látványos zászlójáték a várban

vid-ju sz

1973. szeptember 9.

szigetváron emlékűnnepséget rendeztek vasárnap az 1566-os hősi várvédelem évfordulója alkalmából. a történelmi multu dunántúli városka népe egész napos ünnepségsorozattal adozott zrinyi miklós és vitézei emlékenek. most volt a 140. éve a szigetvári hősök első ünnepének: a reformkor - 1833 - óta minden év szeptember 7-ét, illetve a hozzá legközelebb eső vasárnapot a hősök tiszteletének szentelik a városban.

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 9 -

15²⁵

bb 12. / zrínyi emlékünnepe... 1. folyt./-ju

a végvár udvarán a hősök emlékére meggyújtották az ünnepi lángot, majd balogh jános, a városi tanács titkára megnyitotta az e seménysorozatot. megkoszorúzták a török-
verő zrínyi miklós és a hajdani várkapitány, horváth márk
szobrát. a tanács ünnepi ülést tartott és felavatta a vá-
ros címerét. a pajzsalakul címerben kék és fehér alapon -
ezek a város színei - harcoló arany oroszlánok állnak egymás-
sal szemben, amelyek a xvi. század két legnagyobb hadvezérének,
zrínyi miklósnak és szülejmán szultánnak a küzdelmét jelképe-
zik. az évforduló alkalmából tinusz jános városi tanácsel-
nök „ szigetvárért, „ elnevezésű emlékérmét adott át azok-
nak a polgároknak, akik a legtöbbet tették a város fejleszté-
sért és szépítéséért.

a várban látványos zászlójátékra került sor. a „szí-
geti veszedelem, „ hősi eposz ötödik éneke alapján - zászlók-
kal - megjelölték a hajdani hősök esküjét.

a ii. szulejmán szultán dzsámiban ünnepi hangversenyt
tartottak, a dzsámi előcsarnokában pedig a költő zrínyiről
rendeztek emlékkiállítását. a művelődési házban a keszthelyi
helikon versenyen díjat nyert fiatalok adtak műsort, a sza-
badtéri színpadon kaposvári népi táncosok szerepeltek. a
sportcsarnokban ez alkalommal került sor a zrínyi-kupáért vívott
nemzetközi női kosárlabda-torna döntőjére. /mti/
--

bb 13. fővárosi kánikula - ötvenezeren a budapesti strandokon

i ni/mm-ju szó

a szeptemberben szokatlan kánikula vasárnap a szabad-
ba csábította a budapestieket is. ezrek indultak a hegyekbe,
a balatonhoz, a strandokra.

/ folyt. köv./

14.35/ju

- 10 -

15.30

bb 13. / fővárosi kánikula ... 1. folyt./-ju

a bkv reggel garázsból küldött kocsikat a moszkva térre,
hogy javítsa a hűvösvölgyi forgalmat, de másutt is szükség
volt az autóbuszok átcsoportosítására. a gödöllői és a vágó-
hídi hév-végállomások forgalma a legmelegebb nyári napokat
idézte. teltház volt a dunai-kishajókon is: különösen sokan
„ hajóztak, „ a margitszigetre.

a palatinuson mintegy 12 ezren strandoltak, a leg-
több vendéget azonban a szabadság strand fogadta - ezuttal
tizenháromezret. együttvéve közel 50 ezer budapesti keresett
„ menedéket, „ a szeptemberi kánikulában a fővárosi strandok
hűs vizében.

a mávaut különjáratokat indított a balatonhoz és a mát-
ravidékre, sokan utaztak a gödi fészek munkásmozgalmi emlék-
mű avatására is.

a libegő forgalma csaknem száz százalékos volt.
pénztárai 18 óra után zártak és este hétig szállították a ki-
rándulókat. a megújított fogaskereken reggeltől estig csucsfor-
galom volt, utasokkal teli szerelvények vitték a szabad-
séghegyre a pihenő fővárosiak ezreit a népszerű, új fogason. /mti/
--

bb 16. új óvodát avattak békéscsabán

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

békéscsaba egyik új lakótelepén, az áchim l. andrás
lakóegyedben vasárnap avatták fel ünnepélyesen a város leg-
újabb óvodáját. a társadalmi összefogással, különböző szer-
vek anyagi támogatásával épült új gyermekintézmény 70 kis-
gyermeknek nyújt második otthonot. az óvoda avatásán babák
györgy, a városi tanács elnökhelyettese mondott beszédet.
/mti

--

14.45/ju

- 11 -

15.40

bb 15. tartalékosok országos bajnoksága esztergomban

vid/gk um szö

1973.szeptember 9.

vasárnap az esztergomi sportrepülő-téren rendezték meg a tartalékosok honvédelmi versenyének iv. országos bajnokságát. budapest és a 19 megye legjobbjai mérték össze tudásukat, erejüket a gyakorlati és elméleti versenyszámokban.

a magyar honvédelmi szövetség megalakulásának 25. évfordulója és a 1000 éves esztergom jubileuma tiszteletére rendezett nagyszabású versenyt kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára nyitotta meg. méltatta a tartalékos tisztek, tiszthelyettesek és honvédek versenyét, akik a napi munka, a családi élet és egyéb társadalmi elfoglaltságuk mellett vállalkoztak az alapos felkészülést igénylő honvédelmi versenysorozatra. ott volt a megnyitó ünnepségen mokri pál, a komárom megyei pártbizottság titkára, kiss istván, a megyei tanács elnöke, a honvédelmi minisztérium képviselői, valamint bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, az ndk, románia és a szovjetunió magyarországi nagykövetségének katonai attaséi.

az országos bajnokságot megelőzően először a klubokban, majd a járásokban, városokban, s végül megyei szinten dönt el, hogy kik a legjobbak, mintegy 40-50 ezer résztvevőből került ki az a 200 tagú versenyzőgárda, amely az esztergomi sportrepülő-téren bizonyította magas fokú honvédelmi felkészültségét. a fővárost és a megyéket képviselő csapatok két korcsoportban vetélkedtek. a komplex tereptani feladatoktól a vízi átkelésig a szennyezett terep leküzdésétől a kispuska-lövészetig számos versenyszámban mérték össze tudásukat. a fizikai erőbevetésen kívül parancsnoki szintű elméleti felkészültségből is vizsgáztak, amikor katonai és általános műveltségi ismeretekből adtak számot a versenyzők.

a tartalékosok versenyén kívül számos látványos műsorral szórakoztatták a repülőtéren sok ezres nézőközönséget. ejtőernyős és repülőbemutatót, lovasversenyt, harcászati bemutatót és modellező versenyt rendeztek. a zrinyi miklós történelmi haditorna klub lovas és gyalogos együttese a különböző körök öltözékében és fegyvereivel vonult fel. /mti/

--

- 12 -

14.45/um

h 15.45

bb 17. „békés megyei románok,, - néprajzi kiállítás békéscsabán

vid/um szö

1973.szeptember 9.

„békés megyei románok,, címmel tartalmában gazdag néprajzi kiállítás nyílt vasárnap békéscsabán a munkácsy mihály muzeumban. a viharasarokban élő román családok lakáskulturáját, népviseletét, himzéseit és szötteseit mutatják be a rendező szervek. többek között üvegre festett ikonok, fali képek, edények tarkítják a berendezési tárgyakat. külön román parasztszoba „vall,, az ősrégi szokásokról, a suba és a himzett szürpedig a népviseletről.

az ünnepi megnyitón szilágyi péter a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára mondott beszédet. többek között hangsúlyozta, békésben a tizenharmadik század óta élnek magyarok, románok, szlovákok, németek és délszlávok harmonikus egységben. a nemzetiségek ősi kultúrájának felkutatására, a hagyományok ápolására a legutóbbi években - különösen békésben - nagy gondot fordítanak, erre utal a most megnyílt néprajzi tárlat is.

a megnyitón ott volt többek között enyedi g.sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, nagy jános a megyei tanács elnökhelyettese és sebes lászlóné, ~~az országgyűlési képviselő~~. az ünnepi megnyitón a békés megyében vendégszereplő aradi emil montia kamarakórus adott műsort. /mti/

--

bb 18. szolnoki küldöttség utazott finnországba

vd/um szö

V Bartha 1973.szeptember 9.

szolnok megyei delegáció utazott vasárnap a finnországi riuhimöki szolnok testvérvárosába. az lászló városi tanácselnök által vezetett négytagú küldöttség az együttműködési program keretében viszonzza a finn vendégek nyáreleji szolnoki látogatását. szeptember 16-ig tartózkodnak az „ezer tó,, országában és városfejlesztési, városépítési tapasztalatokat gyűjtöttek. a baráti városban szerzett hasznos módszereket szolnok 900 éves jubileuma tiszteletére elhatározott fejlesztések során már hasznosítani kívánják. /mti/

--

- 13 -

14.50/um

h 15.55

bb 19. képzőművészeti tárlat békéscsabán

vid/um szó

1973. szeptember 9.

a fegyveres erők klubja békés megyei stúdiója vasárnap nagyszabású képzőművészeti kiállítást rendezett békéscsabán a jókai színház előcsarnokában. tizenkét alkotóművész 65 festményét, rajzát, kisplasztikáját, illetve népművészeti falfaragását láthatják az érdeklődők. különösen nagy sikert aratott Vágó Ferenc falfaragása, dr. Párizsa János szobrászművész több alkotása, Érfalvi György rézdomborítása, és Petrovics Pál tavaszi idéző művei. az ünnepi megnyitón Mihálik György rendőr őrmagy mondott beszédet. /mti/

--

bb 20. ifjúsági klubvezetők 11. tiszántúli találkozója szolnokon

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

szolnokon vasárnap ért véget az ipari szövetkezetek ifjúsági klubvezetőinek 11. tiszántúli háromnapos találkozója. hat megye 23 ifjúsági klubjának képviselői megvitatták az ifjúsági klubmozgalom helyzetét és a továbbfejlesztés lehetőségeit. foglalkoztak a klubmódszertannal, játékos ötletekkel, az audióvizuális ismeretterjesztés lehetőségeivel.

kiemelkedő része volt a találkozóknak a klubok bemutatkozása: a résztvevő 23 klub mindegyike ötletes kiállításon érzékeltette munkáját, sokrétű tevékenységét. a találkozó művészeti programjaként a népművelési intézet közreműködésével megtárgyalták a művészeti izlésfejlesztés klubmódszereit, a dal szerepét a közösség nevelésében, majd megtekintették szolnok két nevezetességét, a híres zagyvartói művésztelepet és a tiszaparti galériát. /mti/

--

bb 21. fuvószenekegerek seregszemléje oroszlányban

vid/ká-ju szó

1973. szeptember 9.

oroszlányban vasárnap rendezték meg a fuvószenekegerek 14. megyei találkozóját. a hangverseny előtt az együttesek térzenét adtak a bányászváros legforgalmasabb negyedeiben. a műsorban hét zenekar, többek között a csolnoki, a tatabányai, az almásfüzitői és az oroszlányi együttes lépett fel. a fesztiválon külön köszöntötték a dorogi bányász fuvószenekegerek tagjait, akik a napokban ostravában, a nemzetközi versenyen, a modern magyar fuvósművek kiváló tolmácsolásáért elnyerték a nemzetközi zsűri különdíját. /mti/

--

15.15/ju

- 14 -

16.20

bb 22. régészeti kiállítás vésztőn

vid/szó -ju szó

1973. szeptember 9.

az újratelepítésének 260. évfordulóját ünneplő vésztő községben a jubileumi eseménysorozat kiemelkedő részeként vasárnap régészeti kiállítás nyílt. vésztő határában a közelmúltban az árpád-kori csolt monostor feltárásával sok, értékes régészeti emlék került felszínre. amelyeket ezúttal először láthatnak az érdeklődők. az árpád-kori templom és monostor a kor egyik legnagyobb hazai létesítménye volt, s az alföld legjelentősebb régészeti emlékei közé tartozik. /mti/

--

bb 23. „jereván 73., - örmény képzőművészek kiállítása hódmezővásárhelyen

vid-ju szó

1973. szeptember 9.

hódmezővásárhelyen a tornyai János múzeumban vasárnap „jereván 73.,” címmel képzőművészeti kiállítás nyílt. a múzeum földszinti és emeleti termeit betöltő reprezentatív tárlaton mintegy százötven festmény, grafika, kerámia és ötvösmunka látható.

a tárlatot dr. Bozó Sándor, a Csongrád megyei tanács v. b. titkára, a magyar-szovjet baráti társaság országos elnökségének tagja nyitotta meg. méltatta azokat az eredményes és gyümölcsöző kapcsolatokat, amelyek az örmény szocialista szovjet köztársaság fővárosa, valamint hódmezővásárhely képzőművészei között az utóbbi hét esztendőben kialakultak.

a tárlat viszonzásaként decemberben jerevánban a hódmezővásárhelyi képzőművészek alkotásaiból rendeznek bemutatót. /mti/

--

15.25/ju

- 15 -

16.30

bb 24. tizezer látogató az agromasexpo,73 kiállításon

t ni/gk um szö

1973. szeptember 9.

a kőbányai vásárváros területén pénteken megnyílt agromas-expo,73 nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari gép- és műszerkiállítás vasárnap már a tizezredik látogatóját fogadta.

főlkeltette a magyar szakemberek érdeklődését az a nagyteljesítményű szovjet utépitő gép, amely már a brüsszeli vásáron aranyérmert nyert, az érdeklődést valószínűleg üzletkötés követi. több külföldi vállalattal folynak üzleti tárgyalások. az npszki kiállítóival eddig is jó volt a magyar vállalatok kapcsolata, most újabb kooperációk megvalósítására várhatók szerződések.

érdekes színtöltja a kiállításnak a szilasmenti mgtsz bemutatója. a gyenge talajadottságú termelészövetkezet sajátos gyógynövény- és illóolaj-profilú alakított ki gazdaságában, amely komoly fejlődést biztosít számára.

a kiállítás nemcsak a szakembereknek tartogat érdekességeket. ötletes osztrák automata csomagoló gépsoron például végigkísérhető a szalámi felvágott utja a „rud állapotától”, a szelvényezésen keresztül egészen a címkézett, árazott csomagig. újszerű a hétfégi házban felszerelt automata kézmosó, amely csak akkor engedi meg a vizet, ha alátartjuk a kezünket.

hétfőtől kezdődnek a megyei vállalatok szervezett látogatásai, keddtől pedig a szakmai napok. a szakemberek az agárdi és a komáromi állami gazdaságban, majd a töki egyetértés termelészövetkezetben bemutatónkon ismerhetik meg a mezőgazdaság zárt termelési rendszereit és a legkorszerűbb gépesítési megoldásokat. /mti/

--

bb 25. a butoripari rekonstrukció érezteti hatását az otthon,74 kiállításon

t ni/gk um szö

1973. szeptember 9.

vasárnap estig 80 ezer látogatója volt az otthon,74 butoripari kiállításnak a városligeti volt vásárvárosban. a szakmai napok hétfőtől kezdődnek.

/folyt.köv./

- 16 -

15.35/um

16-30
L

bb 25. /a butoripari ...folyt./um

a kiállítás hí képet ad a butoripari rekonstrukció eddigi eredményeiről. nagy a választéknövekedés, sok az új, praktikus butor. sokféle konyha-, üveg- és porcelánberendezés nyeri el a látogatók tetszését. a gyermekbutorok választéka is tovább nőtt, az ötletes, összerakható, külön is megvásárolható darabok tovább javítják a kis keresetű családok vásárlási lehetőségeit.

a butorért vállalat - személyes megkérdezés alapján - naponta 120 kérdőívet gyűjt össze, a pavilonokban szétosztott 2000 kérdőívből pedig már 800-at visszakaptak a vásárlók kívánságaival kitöltve. hétfőtől a szakmai napok keretében a boltvezetőknek is kérdőíveket osztanak szét, így a megrendeléseknél jövőre még jobban figyelembe tudják venni a vásárlók és a kereskedelem igényeit. /mti/

--

bb 26. autóbusz- és teherautóvezetők vetélkedője győr-sopron megyében

vid/gk um szö

1973. szeptember 9.

újszerű kezdeményezéssel kíván hozzájárulni a gépkocsivezetők továbbképzéséhez, a közúti baleseteket megelőző tevékenységhez a győri 19-es volán vállalat. győr-sopron megyében vasárnap kezdődött meg az a kresz és műszaki elméleti, valamint akadálypályán rendezett ügyességi vetélkedősorozat, amelyen csaknem félezer autóbusz- és teherautóvezető vesz részt. a november 4-1 döntőkben legjobban szereplő gépkocsivezetők órabéremelést és értékes jutalmakat kapnak. /mti/

--

bb 27. könnyű gázmérgezés a petőházi cukorgyárban

i ni/fk um szö

1973. szeptember 9.

győr megyében, a petőházi cukorgyárból szombaton tizenöt dolgozót szállítottak a kapuvári kórházba mérgezési tünetekkel. rövid kezelés után vasárnapig 11-en hazamehettek, 4-en pedig hétfőn hagyhatják el a kórházat. a vizsgálat megállapította, hogy a dolgozók egy henger alakú tartályt festettek belülről, és annak szellőzését nem biztosították. ez okozta a szerencsés kimenetelű gázmérgezést. /mti/

--

- 17 -

16.25/um

17-20
L

bb 28 . súlyos motorkerékpár-balesetek

i ni/gk um sz 6

1973.szeptember 9.

baranya megyében magyaregregy és kárász között valkó jános 22 éves köblényi gépszerelő motorkerékpárjával elütötte az ut mellett szabályosan haladó papp istvánné 58 éves, halasi antalné 70 éves és harka jánosné 80 éves kárászi lakosokat. papp istvánné a helyszínen meghalt, a másik két sérültet és a motorkerékpár vezetőjét súlyos állapotban szállították a mentők kórházba.

gyulán bíró mőzes figyelmetlenül vezette motorkerékpárját, és elütötte vas tibor 14 éves tanulót, aki kézikocsit húzott. a fiatal fiu a kórházban belehalt sérüléseibe.

a pest megyei uri községben vannak lászló 26 éves isaszegi ács, motorkerékpárjával a helyi termelősövetkezet bejáratánál a lezárt sorompónak rohant, és a helyszínen meghalt.

tura községben bajnóczi istván 19 éves zsámboki traktoros, figyelmetlenül vezette motorkerékpárját, és elütötte tóth zsigá istván 58 éves turai mív-alkalmazottat. aki a helyszínen meghalt. a rendőrség bajnóczi istvánt őrizetbe vette. /mt1/

--

bb 29. villanyoszlopnak ütközött

i ni/gk um sz 6

1973.szeptember 9.

debrecenben szabó géza 38 éves debreceni mérnök szabálytalan előzés következtében személygépkocsijával villanyoszlopnak ütközött. a baleset következtében alibán istvánné 68 éves nyugdíjas, a kocsi utasa kórházba szállítás után meghalt. a gépkocsi vezetőjét és feleségét súlyos állapotban szállították kórházba. /mt1/

---

bb 30. halálos áramütés

i ni/gk um sz 6

1973. szeptember 9.

csorna dezső 47 éves pécsi mív-alkalmazott dencsegyháza utazott rokon látogatásra. ott meg akarta javítani a villamos vezeték hibáját. szerelés közben áramütés érte, és meghalt. a baleset oka, hogy a szerelés előtt a vezetéket nem áramtalanították. /mt1/

-- 18 --

16.35/um

17.25
14

bb 31. vizbefulladt

i ni/szó um

1973.szeptember 9.

gáspár istván 15 éves edelényi ipari tanuló kazincbarcán egy elhagyott bányameder vizében fürdött és a vízbe fulladt. /mt1/

--

bb 32. betlej sándor vezetésével delegáció utazott finnországra

i ni/gg um szó

1973. szeptember 9.

dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével vasárnap delegáció utazott finnországra, hogy részt vegyen a helsinki műszaki vásáron. a küldöttség ott tartózkodása alatt tárgyalásokat folytat a magyar- finn gépipari együttműködés időszerű kérdéseiről és a kapcsolatok bővítésének további lehetőségeiről. /mt1/

--

bb 33. budapesti „nagytakarítás”, félsikerrel - háromszáz autótulajdonos akadályozta a munkát

i ni/gk um szó

1973.szeptember 9.

szombaton tartotta a köztisztasági hivatal első főutvonaltisztítási kampányát a nagyköruton, a kisköruton és a népköztársaság útján. a mosó- és söprő autókönvojok másfél óra alatt végezték el a munkát a három kijelölt utszakason. sajnos, a gépek nem végezhettek teljes értékű munkát, mert több mint 300 gépkocsitulajdonos nem vette figyelembe a 14-től 18 óráig tartó parkolási tilalmat. ezért a fővárosi köztisztasági hivatal ismételten felhívja a figyelmet: a következő szombaton ugyanabban az időpontban megismétli a jelzett utvonalak takarítását, s kéri, hogy minden gépkocsitulajdonos keressen parkolóhelyet másutt a megjelölt négy órára - annak érdekében, hogy a vállalat a gépesített uttisztítási munkákat zavartalanul elvégezhesse. /mt1/

-- 19 --

17.40/um

bb 34. egyelőre nem lesz vízhiány budapesten

i ni/gk um szó

1973.szeptember 9.

a fővárosi vízművek tájékoztatása szerint szombaton és vasárnap jó ütemben haladt a víztárolók feltöltése. hétfőn reggelre valamennyi víztároló feltöltésével végeznek, így a hét közepéig budapesten még a magasan fekvő városrészekben is tudják biztosítani a megfelelő vizellátást./mti/

--

felhasználható 20 óra után !!

b b 35. baranyai falvakban vendégszerepel a huszonötödik színház

vid/um sz ó

1973.szeptember 9.

a budapesti huszonötödik színház - a baranya megyei tanács és a művelődésügyi minisztérium kezdeményezésére, s támogatásával - egy héttig baranyai falvakban vendégszerepel. a társulat olyan településeken lép fel, ahol eddig színházi előadást csak ritkán vagy egyáltalán nem tartottak, ezért különösen érdekes vállalkozásnak ígérkezik a modern arculatú fővárosi színház és a falusi közönség találkozása.

az első vendégjátékra vasárnap került sor a zádori művelődési házban: a színészek gyurkó lászló don quijote adaptációját mutatták be berek kati rendezésében. egy héten át minden este más más faluban lép fel a huszonötödik színház társulata. a művészek az előadásokat követően közönségtalálkozókon vesznek részt. ismertetik a színház törekvéseit, és meghallgatják a nézők véleményét, kritikáját a bemutatott színdarabról. /mti/

--

- 20 -

17.45/um

18.0

bb 36. vasárnap esti jelentés zobák-bányáról - három bányász életét veszette

vid/um szó

1973.szeptember 9.

mint már jelentettük: súlyos üzemi baleset történt vasárnap hajnalban a mecseki szénbányánál. a komlózi zobák-bánya második szintjén, a 10-es telep egyik fémtámmal biztosított fejtésében omlasztási munkát végeztek az éjszakai műszakban. néhány perccel három óra után váratlanul leszakadt a fedőkőzet. a fejtés mintegy 8-9 méter hosszúságban összehajlott, és három bányász az omladék alá került. nyomban riasztották a bányamentőket, akik az elzárt fejtés mindkét oldalán órákon keresztül megfeszített erővel dolgoztak a szerencsétlenül járt emberek kiszabadításán, sajnos vasárnap délután azonban már csak holtan találták meg őket.

a baleset következtében zsila gyula 31 éves vajúr, ömböli andrás 33 éves segédvajúr és szilágyi lászló 30 éves csillás az omlás alatt életüket veszítették. a munka közben hősi halált halt bányászokat a mecseki szénbánya vállalat saját halottainak nyilvánította, temetésükről később intézkednek.

a baleset körülményeinek tisztázására a vizsgálat megindult. /mti/

--

bb 37. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig

um szó

1973.szeptember 9.

1. telefondoktor
  2. tv-előzetes
  3. fejtésomlás zobák-aknán
  4. manchester főpolgármestere
  5. nyomdatörténeti tárlat
  6. csikós nagy béla
  7. bíró józsef
  8. időjárásjelentés
  9. gödi fészek-émlékmű
  10. vasárnapi munkák
  11. balatoni kánikula
  12. zrinyi ünnepség
  13. budapesti kánikula
  14. kaposvári tanévnyitó
  15. esztergomi tartalékos-bajnokság
  16. óvoda-avatás
  17. román tárlat békéscsabán
  18. szolnokiak finnországban
  19. békéscsabai tárlat
  20. klubvezetők
- /folt.köv./

- 21 -

18.17/um

18.0

bb 37. /híregyzék ...folytm/um

21. orosz lányi fuvószenekarok
22. véstői régészeti tárlat
23. jereváni tárlat
24. agromasexpo
25. butoripari kiállítás
26. buszvezetők vetélkedője
27. gázmérgezés
28. motorkerékpárbaesetek
29. villanyoszlopnak ütközött
30. áramlítás
31. vízbefulladt
32. betlej sándor
33. budapesti nagytakarítás
34. víz helyzet a fővárosban
35. huszonötödik színház baranyában
36. zobák-akna
37. híregyzék

--

- 22 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: szőke sándor

18.20/um

8/25

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 10.

bb 1. több mint huszféle kötelező szűrővizsgálat - a jelenlegi rendszer továbbfejlesztését tervezik

1 vt/gg-ju zs -cz

1973. szeptember 10.

a szűrővizsgálatok világszerte kezdenek előtérbe kerülni. a hazánkban kialakult rendszerről, a tapasztalatokról, a szűrővizsgálatokkal kapcsolatos további tervekről tájékoztatták az mti munkatársát az egészségügyi minisztériumban.

- hazánkban jelenleg több mint 20-féle közeledőben előírt szűrővizsgálat van. a legutóbbi esztendőben több mint huszmillió alkalommal jelentek meg szűrésen a lakosság soraiból. tömegében legnagyobb az ernyőkép-/tüdő/szűrés. tavaly 7,5 millió esetben végeztek ilyet. ez azt jelenti, hogy az érintett lakosság mintegy 98 százaléka jelent meg szűrővizsgálaton, ami világviszonylatban is kiemelkedő. az eredmény meg ennél is jobb lehetne, ha a jövőben bővíténék az ezzel foglalkozó egészségügyi hálózatot és a hozzá szükséges felszereléseket, elsősorban a fővárosban. 1972-ben 1,800.000 esetben került sor szűrővizsgálatra a kórházakba felvett betegeknél. rájuk vonatkozólag egyébként ezt miniszteri utasítás írja elő. ötszáz ezer véradót is megvizsgáltak szűrés keretében.

rendkívül nagy jelentőségű a terhes és csecsemőgondozás nyomán végzett szűrés. terhesgondozásnál 1,250.000, a csecsemőgondozáshoz kapcsolódóan pedig 1,800.000 alkalommal jelentek meg szűrővizsgálaton.

/ folyt. köv./

P.
124

- 1 -